

EUROPESE VERKIEZINGEN

6-9 JUNI 2024

EDUCATIEVE
TOOLKIT

#GEBRUIK
JE STEM

[EUROPESE-VERKIEZINGEN.EU](https://european-elections.eu)

© Europese Unie, 2024

Reproductie met bronvermelding is toegestaan.

Foto's en illustraties: © Europees Parlement, gettyimages

Samengesteld door de afdeling Jongeren binnen het directoraat-generaal

Communicatie van het Europees Parlement

Contact: youth@europarl.europa.eu

INHOUDSOPGAVE

DOEL VAN DEZE TOOLKIT	3
STRUCTUUR.....	3
INTERACTIE STAAT CENTRAAL	3
MODULE 1 WAAROM STEMMEN BIJ DE EUROPESE VERKIEZINGEN IN 2024?	5
MODULE 2 DESINFORMATIE	9
MODULE 3 WELKE INVLOED HEEFT DE EU OP MIJN LEVEN?	13
MODULE 4 WAT IS DE ROL VAN HET EUROPEES PARLEMENT?	17
MODULE 5 ACTIEF EUROPEES BURGERSCHAP	21
MODULE 6 JONGEREN IN ACTIE	25

DOEL VAN DEZE TOOLKIT

Met deze educatieve toolkit willen we u eenvoudig **toegang bieden tot leermiddelen** die u kunt gebruiken om jongeren te informeren over de voordelen van de Europese Unie, de rol van het Europees Parlement en **het belang van hun stem bij de Europese verkiezingen**.

STRUCTUUR

De toolkit bevat **zes modules**. Elke module bestaat uit vier delen: een inleiding over het onderwerp, een blauwe kader met richtvragen die u kunt gebruiken om een discussie met jongeren op gang te brengen, een lijst van leermiddelen om dit gesprek te ondersteunen en een korte quiz. Bij de verschillende leermiddelen wordt ook telkens aangegeven hoeveel tijd ze gemiddeld in beslag nemen.

INTERACTIE STAAT CENTRAAL

De leermiddelen in deze toolkit kunt u vrij combineren om jongeren de kans te geven om hun **mening te uiten, met ideeën te komen of een vraag te stellen**.

Om een discussie voor te bereiden, is het goed om te focussen op onderwerpen die jongeren belangrijk vinden. Het is ook goed om even stil te staan bij **concrete actie** die de jongeren nadien kunnen ondernemen. Ze kunnen bijvoorbeeld zich inschrijven op de website van de Europese verkiezingen zodat ze een [herinnering krijgen om te gaan stemmen](#), lid worden van de [samen.eu](#)-gemeenschap of over de verkiezingen praten met hun familie en vrienden (*zie ook module 6 – Jongeren in actie*).

Neem even de tijd om na te denken over interactieve werkvormen, zodat u met de groep meer kunt bereiken en de jongeren meer het woord durven te nemen, wat zorgt voor een blijvend leerresultaat.

- ▶ Het kan handig zijn om **tijdens een discussie in een cirkel te gaan zitten**, zodat iedereen elkaar kan zien en gelijkwaardig kan deelnemen. Lees hier meer over [kringgesprekken in de klas](#) (*in het Engels*) of zoek online informatie over het gebruik van een cirkelvormige opstelling tijdens gesprekken.
- ▶ U kunt ook de [World Café-methode](#) gebruiken om workshops te organiseren. (*in het Engels*)
- ▶ De inbreng van de deelnemers tijdens de workshop kunt u in beeld brengen aan de hand van de [graphic recording](#)-techniek.
- ▶ Er is ook een groot aanbod aan toegankelijke onderwijstools op de [website van SALTO-YOUTH](#), een Europees netwerk van onderzoekscentra die zich bezighouden met training en jongerenwerk op prioritaire gebieden voor de EU.

Download de digitale versie van deze toolkit om toegang te krijgen tot alle nuttige links in deze publicatie.

MODULE 1

WAAROM STEMMEN BIJ DE EUROPESE VERKIEZINGEN IN 2024?

De Europese verkiezingen vinden plaats van 6 tot en met 9 juni 2024¹. De Europese verkiezingen werden voor het eerst gehouden in 1979 en vinden sindsdien om de vijf jaar plaats. Het gaat om de grootste transnationale democratische oefening ter wereld, het enige voorbeeld van burgers uit 27 verschillende landen die samen hun vertegenwoordigers voor één gemeenschappelijk parlement kiezen.

Of het nu voor gemeentes, het nationale parlement of het Europees Parlement is, stemmen is altijd belangrijk. Het is de ideale gelegenheid voor burgers om hun mening te geven over onderwerpen die zij belangrijk vinden. De Europese verkiezingen zijn geen referendum over de EU, maar functioneren hetzelfde als de nationale verkiezingen. Het gaat om een wedstrijd tussen verschillende standpunten en voorstellen. Als er meer mensen gaan stemmen zullen er volgend jaar ook meer standpunten vertegenwoordigd zijn in het Europees Parlement. Zo zullen de debatten in het Parlement een betere weerspiegeling zijn van alle meningen in onze Europese samenlevingen.

Net als de nationale verkiezingen zijn de Europese verkiezingen belangrijk om twee hoofdredenen:

- ▶ **De beslissingen van het Europees Parlement hebben een directe en reële impact op het leven van ons allemaal** (zie module 3 – *Welke invloed heeft de EU op mijn leven?*). En aan de basis van al deze beslissingen ligt de stem van de Europese burgers. Als je niet stemt, laat je je leven afhangen van de beslissingen die iemand anders in jouw plaats neemt. Je leeft in feite in de democratie van iemand anders.
- ▶ **Onze democratie is niet vanzelfsprekend.** We zijn er samen in geslaagd een democratie op te bouwen en nu zijn we ook allemaal verantwoordelijk om deze in stand te houden. Het werk is nooit af, het kan altijd nog beter. Hoe meer mensen stemmen, hoe sterker onze democratie wordt.

De toekomst van het Europese project hangt af van jongeren, hun bereidheid om een Europese identiteit te omarmen en hun actieve betrokkenheid bij de Europese beleidsvorming (zie module 5 – *Actief Europees burgerschap*).

Je stem uitbrengen als een vorm van politieke betrokkenheid is enorm belangrijk, en **het loont om met jongeren in gesprek te gaan over de redenen waarom elke stem telt.**

---

1. Op de website van de [Europese verkiezingen](#) vindt u alle praktische informatie om te kunnen stemmen in uw land van herkomst of verblijf.

Sommige jongeren zeggen dat ze willen stemmen want:

- ▶ **Ze willen de democratie verdedigen:** Democratie begint bij de burgers: zij trappen af door hun stem uit te brengen bij de Europese verkiezingen – de besluiten die daar worden genomen, bepalen vervolgens hun leven. Als ze niet stemmen, beslissen ze niet mee over de toekomst. Maar dat is niet alles, het zorgt er ook voor dat de Europese parlementaire democratie wordt aangetast en dat haar waarden aan betekenis verliezen. Het Europees Parlement komt voortdurend op voor de democratie en de eerbiediging van de EU-waarden, zoals vrede, vrijheid, de rechtsstaat, de rechten van minderheden en gendergelijkheid.
- ▶ **De EU-wetgeving heeft een directe impact op hun dagelijks leven:** Het Europees Parlement neemt wetten aan die directe gevolgen hebben voor de 447 miljoen mensen in de EU, bijvoorbeeld op het vlak van genderevenwicht, klimaat, de eengemaakte markt, enz. (zie module 3 – Welke invloed heeft de EU op mijn leven?). Jongeren bepalen met hun stem welke leden van het Europees Parlement hen zullen vertegenwoordigen wanneer er nieuwe wetgeving komt. Ook heeft hun stem invloed op de verkiezing van de leden van de Europese Commissie. Deze beslissingen zullen bepalend zijn voor het dagelijks leven van jongeren en dat van vele anderen.
- ▶ **Ze willen oplossingen voor de wereldwijde problemen rondom hen** (bijvoorbeeld op het gebied van klimaatverandering, volksgezondheid, economie en werkgelegenheid, veiligheid en vrede), die de EU-landen niet afzonderlijk kunnen aanpakken. Ze willen hun stem gebruiken om de koers te bepalen die de EU moet volgen in de zoektocht naar oplossingen.

Sommige jongeren zeggen dat ze niet willen stemmen want:

- ▶ **Ze weten niet op wie ze moeten stemmen.** Moedig hen aan om zich online te verdiepen in de standpunten en verkiezingsprogramma's van de politieke partijen, erover te praten met hun familie en vrienden, of eens te kijken op elections.europa.eu om meer te weten te komen over de fracties van het Europees Parlement en waar zij voor staan.
- ▶ **Ze hebben een negatief beeld van de politiek en willen zich afzijdig houden.** Leg uit dat politiek meer is dan alleen een verkiezingscampagne met politici die elkaar proberen de loef af te steken. De politiek gaat ook over het debat rond klimaatverandering, een duurzame economie, energievoorziening, de toekomst van werk, minimumlonen en de toekenning van EU-steun.
- ▶ **Zij zien ertegenop om deel te nemen aan de verkiezingen.** Herinner hen eraan dat stemmen slechts *een paar minuten* van hun tijd in beslag neemt. Dat is niets in vergelijking met een heel leven dat gemiddeld 80 jaar duurt!
- ▶ **Politiek interesseert hen niet.** Vraag of zij geïnteresseerd zijn in de toekomst van hun familie en vrienden, hun eigen toekomst en die van de planeet. Ja? Dan zijn ze wel geïnteresseerd in politiek.
- ▶ **Ze geloven niet dat hun stem telt.** Niets is minder waar! Elke stem telt, of het nu gaat om gemeenteraads-, parlaments- of presidentsverkiezingen. Wijs hen erop dat bij recente verkiezingen, zoals het referendum over de Brexit of de Amerikaanse presidentsverkiezingen, het verschil slechts neerkwam op 2 à 4 procentpunten. Haal het voorbeeld aan van de Brexit: bij dit referendum hebben jongeren veel minder gestemd in vergelijking met de oudere generaties. Maar toen er een meerderheid was voor uittreding, waren veel jongeren teleurgesteld. Elke stem kan het verschil maken.

RICHTVRAGEN:

- ▶ Wanneer heb je voor het eerst gestemd en waarom? Wanneer krijg je opnieuw de kans om te stemmen? Hoe zou je je vrienden overhalen om te gaan stemmen?
- ▶ In het verleden kon niet iedereen stemmen. In de Europese landen werd het stemrecht voor vrouwen ingevoerd tussen 1906 en 1974, en tot 1970 mocht je doorgaans pas gaan stemmen vanaf 21 jaar, dus niet op 18 jaar. Het stemrecht wordt bepaald door sociale conventies en evolueert met de tijd. Voor de komende Europese verkiezingen heeft Griekenland de kiesleeftijd verlaagd naar zeventien jaar en in vier andere landen (België, Duitsland, Malta en Oostenrijk) mogen jongeren al vanaf hun zestiende naar de stembus. Vind je dat de kiesleeftijd in alle EU-landen omlaag moet? Waarom?
- ▶ Wat is de impact op de samenleving als er bepaalde bevolkingsgroepen niet mogen stemmen of wanneer mensen niet de vrijheid hebben om hun mening te uiten? Wat betekent dit op het vlak van rechten en vertegenwoordiging?
- ▶ Wat zijn problemen die de EU-landen niet alleen kunnen oplossen?

LEERMIDDELEN:

- ▶ <https://elections.europa.eu>: Op de website van de Europese verkiezingen wordt uitgelegd hoe de verkiezingen werken, vooral aan de hand van korte video's van 1 minuut. Ook vindt u er alle relevante informatie over hoe u kunt stemmen. U kunt zich ook aanmelden zodat u herinneringen ontvangt om te gaan stemmen. Via de website zult u ook live de verkiezingsuitslagen kunnen volgen (10 minuten).
- ▶ [Samen.eu](#) is een gemeenschap van mensen die zich willen inzetten voor de democratie en deze echt betekenis willen geven in de aanloop naar de volgende Europese verkiezingen. Via deze community kunnen mensen uit heel Europa elkaar leren kennen, kennis uitwisselen, nieuwe vaardigheden leren en anderen aanmoedigen om in 2024 naar de stembus te gaan. Meld u samen met uw groep jongeren aan om lid te worden (5-45 minuten).
- ▶ Het pakket met pedagogisch materiaal "[Kunst in democratie](#)": In de tentoonstelling "Kunst in Democratie" wordt stilgestaan bij de thema's democratie en democratische waarden aan de hand van een aantal werken van hedendaagse Europese kunstenaars. Het pakket bevat een lesplan dat u zelf kunt afstemmen op artistieke activiteiten en/of ervaringsgericht leren (15-60 minuten).

Krijg toegang tot alle hulpbronnen

QUIZ

1. Wanneer vinden de Europese verkiezingen plaats?

- a. van 6 tot en met 9 juni 2024 (*aan te passen aan uw land*)
- b. op 9 mei, de Dag van Europa
- c. pas in 2025
- d. de datum ligt nog niet vast

2. De Europese verkiezingen vinden plaats:

- a. om de vijf jaar
- b. om de twee jaar
- c. om de zeven jaar
- d. om de vier jaar

3. In een democratie:

- a. kunnen mensen vrijelijk hun mening uiten
- b. worden beslissingen niet door slechts één persoon genomen
- c. kunnen mensen beslissingen aanvechten als ze niet akkoord gaan
- d. al het bovenstaande

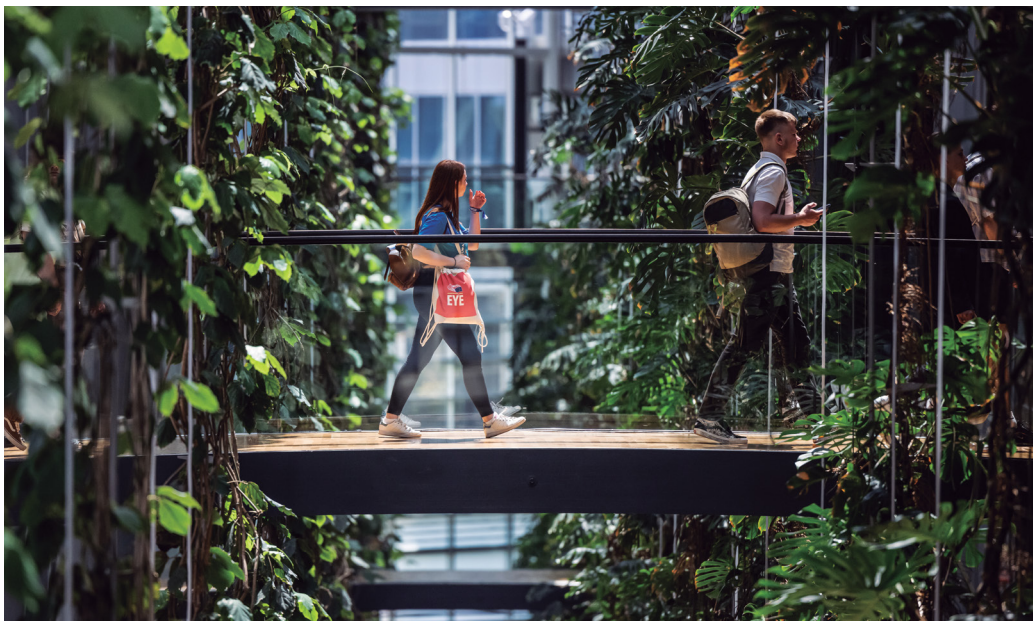
MODULE 2

DESINFORMATIE

De meeste jongeren volgen tegenwoordig de actualiteit via sociale media, onlineplatforms en privé-berichten. Via deze nieuwe kanalen zijn jongeren echter vatbaarder voor pogingen tot desinformatie. Valse geruchten, halve waarheden en opzettelijke leugens om mensen te misleiden, zijn niet nieuw. Maar doordat we zoveel tijd doorbrengen op sociale media, is het probleem wel verergerd. **Wie nepnieuws verspreidt, wil mensen misleiden en manipuleren voor politiek of economisch gewin.** Gemanipuleerde berichten vinden hun weg op het internet via:

- ▶ **bots:** autonome accounts die online kunnen reageren op berichten en zich vaak voordoen als echte personen
- ▶ **trolls:** personen die bepaalde verhalen willen verspreiden, mensen willen intimideren, het onlinedebat willen verstoren of verwarring willen stichten
- ▶ gewone mensen, die worden gepusht om bepaalde inhoud te liken of te delen, bijvoorbeeld door in te spelen op hun woede of angst; uit studies blijkt dat **gemanipuleerde inhoud zich vaak veel sneller verspreidt dan op feiten gebaseerde, betrouwbare inhoud.**

Daarnaast worden de technieken om de aandacht te trekken, mensen in verwarring te brengen of om de tuin te leiden, steeds verfijnder. Zo zijn er de zogenaamde **deepfakes**: gemanipuleerde video's, foto's en geluidsopnamen die zijn ontworpen met behulp van kunstmatige intelligentie, om het doelpubliek ten onrechte te doen geloven dat bepaalde mensen iets hebben gezegd of gedaan.

Soms zijn desinformatiecampagnes bedoeld om de verdeeldheid te vergroten en het debat te polariseren. Angst wordt misbruikt om verschillende groepen tegen elkaar op te zetten en het democratische debat onmogelijk te maken. Door het vertrouwen in de media en de instellingen en tussen mensen onderling te ondermijnen, **leidt desinformatie ertoe dat democratieën in diskrediet worden gebracht en de stabiliteit wordt verstoord**. De strijd tegen desinformatie is daarom van vitaal belang om de democratie te beschermen.

De EU neemt dit probleem serieus. Het Europees Parlement heeft nieuwe wetten aangenomen om desinformatie tegen te gaan, zoals de [verordening digitale diensten](#), om regels in te voeren voor de digitale ruimte en de verspreiding van desinformatie aan banden te leggen.

Iedereen kan bijdragen aan de strijd tegen desinformatie door:

- ▶ zich vertrouwd te maken met het onderwerp;
- ▶ zich meer bewust te worden van de tools en technieken die worden gebruikt om mensen te misleiden;
- ▶ twee keer na te denken voor je een bericht liket of deelt;
- ▶ vrienden en familie ook hierover te informeren.

RICHTVRAGEN

- ▶ Wat is desinformatie? Waarom is het een probleem – voor jou als persoon, voor de samenleving en voor de democratie?
- ▶ Op welke manieren kan desinformatie verkiezingen beïnvloeden?
- ▶ Wat doen de EU en ons land om desinformatiepraktijken tegen te gaan? Wie is hierbij betrokken – de overheid, het maatschappelijk middenveld, de media, factcheckers? Ontdek wie in ons land op dit vlak actief is.
- ▶ Hoe herken je nepnieuws? Waarop moet je letten?
- ▶ Wat kan je doen om de verspreiding van desinformatie te beperken?
- ▶ Wat moet je doen als je in contact komt met desinformatie?

LEERMIDDELEN:

- ▶ Het desinformatiekompas “Hoe zie je dat nieuws nep is?” – [een 8-stappenplan](#) van het Europees Parlement om desinformatie te herkennen. (10 minuten)
- ▶ De [educatieve toolkit “EU-democratie in actie”](#) bevat een oefening over mediageletterdheid om jongeren te leren hoe zij gemanipuleerde content kunnen herkennen en om te brainstormen over manieren om zich tegen desinformatie te beschermen.
- ▶ [Desinformatie herkennen en bestrijden](#): een toolkit van de Europese Commissie die bestaat uit een bewerkbare PowerPointpresentatie (met voorbeelden uit het echte leven en groepsopdrachten) en een brochure met instructies voor leerkrachten. (45 – 100 minuten)
- ▶ [“Leidraden voor leerkrachten en onderwijsactoren inzake het aanpakken van desinformatie en het bevorderen van digitale geletterdheid via onderwijs en opleiding”](#). In deze leidraden van de Europese Commissie staan praktische tips, voorstellen voor activiteiten, inzichten over onderwerpen en kanttekeningen over wat wel en niet werkt op het vlak van digitale geletterdheid, onderwijs en opleiding. (maximaal 45 minuten per activiteit)
- ▶ [Hubs van het Europees Waarnemingscentrum voor digitale media](#) – het Europees Waarnemingscentrum voor digitale media (EDMO) is via verschillende hubs aanwezig in alle EU-landen en organiseert ook nationale of grensoverschrijdende activiteiten rond mediageletterdheid;
- ▶ De website [EUvsDisinfo](#) wordt beheerd door de Dienst voor extern optreden van de Europese Unie om desinformatiecampagnes en propaganda van het Kremlin aan het licht te brengen. De website bevat ook een leerplatform met nuttige tools, spelletjes, podcasts en ander hulpmiddelen om zich beter te wapenen tegen desinformatie (beschikbaar in dertien talen, waaronder verschillende EU-talen: Spaans, Duits, Engels, Frans, Italiaans, Pools en Roemeens).

Krijg toegang tot alle hulpbronnen

QUIZ

1. **Desinformatie is onjuiste of misleidende inhoud die:**
  - a. verspreid wordt om mensen op een dwaalspoor te brengen
  - b. verspreid wordt voor economisch of politiek gewin
  - c. schadelijk kan zijn voor de gemeenschap
  - d. al het bovenstaande

2. **Hoeveel EU-burgers denken dat zij de afgelopen zeven dagen ten minste een aantal keer in aanraking zijn gekomen met desinformatie?²**
  - a. 61%
  - b. 71%
  - c. 81%
  - d. 45%

3. **Wat kan je doen om desinformatie tegen te gaan?**
  - a. de actualiteit niet meer volgen
  - b. de informatie die je online vindt zo snel mogelijk liken of delen om te voorkomen dat je verkeerd wordt beïnvloed
  - c. je bewust zijn van de tools en technieken die worden gebruikt om jou te misleiden
  - d. Geen van bovenstaande

---

2. [Eurobarometer – Enquête over media en nieuws 2022](#) (april-mei 2022) – percentage is de som van de resultaten voor de antwoorden “soms”, “vaak” en “zeer vaak”).

MODULE 3

WELKE INVLOED HEEFT DE EU OP MIJN LEVEN?

Het is soms moeilijk te vatten hoeveel invloed de uitslag van de Europese verkiezingen heeft op ons leven. Maar de afgelopen jaren bleek steeds weer dat de besluiten van het Europees Parlement directe gevolgen hebben voor iedereen: zowel de grote landen als kleine gemeenschappen, zowel machtige ondernemingen als jonge start-ups, zowel in eigen land als op wereldvlak. **De EU-wetgeving is gericht op prioriteiten die doorgaans voor iedereen van belang zijn:** het milieu, veiligheid, migratie, sociaal beleid, consumentenrechten, economie, de rechtsstaat en nog veel meer. **Vandaag de dag heeft elk thema dat belangrijk is op nationaal vlak ook een Europese dimensie.**

De EU-landen hebben geleidelijk bevoegdheden en verantwoordelijkheden overgedragen aan de Europese Unie, zodat de EU-landen op veel gebieden meer gewicht in de schaal kunnen leggen tijdens onderhandelingen, omdat ze samenwerken. Zo wordt **ongeveer 70% van alle nationale wetgeving op EU-niveau vastgesteld** en is het Europees Parlement een medewetgever die de belangen van de Europese burgers verdedigt.

Hieronder staan enkele beleidsterreinen waarop het EU-recht van toepassing is en waaraan het Parlement in de vorige zittingsperiode een belangrijke bijdrage heeft geleverd:

- ▶ Het vrije verkeer – mogelijkheden om te reizen, in het buitenland te studeren en te werken
  - Meer budget voor het [Erasmus+-programma](#)
  - Het [DiscoverEU](#)-initiatief dat jongeren de kans biedt om door Europa te reizen
  - [De afschaffing van roamingkosten](#) in het buitenland

- ▶ Economie en werkgelegenheid
  - Gemeenschappelijke normen voor fatsoenlijke [minimumlonen](#) in alle EU-landen uiterlijk in 2024
  - Gelijke rechten en kansen voor vrouwen (wat betreft [loon](#) en [managementfuncties](#))

- ▶ Klimaatbeleid, natuurherstel, schone lucht (alles wat niet “stopt” aan de nationale grenzen)
  - Duidelijke doelstellingen om uiterlijk in [2050 klimaatneutraliteit](#) te bereiken
  - [De universele oplader met USB-C-poort](#) voor telefoons, laptops en andere kleine elektronische apparaten

- ▶ Democratische waarden, zoals de vrijheid van gedachte of van meningsuiting
  - Pakket regels en beginselen voor [sociale media](#) en [kunstmatige intelligentie](#)

RICHTVRAGEN

- ▶ Op welke aspecten van je leven hebben de maatregelen van de Europese Unie een invloed? Heb je concrete voorbeelden van situaties waarin de EU een impact had op je directe omgeving?
- ▶ Als de EU er niet was, wat zou je dan het meest missen? Wat ontbreekt er nog in de EU? Wat moet het Europees Parlement in de volgende zittingsperiode nog bereiken?
- ▶ De EU kost elk van ons dagelijks gemiddeld minder dan 1 euro. Wat kan je doen met 1 euro? Wat kan je samen met je vrienden doen als jullie allemaal 1 euro zouden doneren? Waar moet de Europese Unie haar budget aan besteden?

LEERMIDDELEN:

- ▶ Op het [YouTubekanaal van het Europees Parlement](#) vindt u video's van 2 minuten waarin de maatregelen van de EU worden toegelicht op verschillende gebieden zoals de klimaatverandering, de mensenrechten, gezondheid en economie. *(maximaal 5 minuten)*
- ▶ [Tijdljn: EU-mijlpalen in de strijd voor vrouwenrechten](#) *(video van 2 minuten)* Verder op de pagina staat een lijst maatregelen die het Parlement tot 2021 heeft genomen om de gendergelijkheid te verbeteren. *(15 minuten)*
- ▶ In het lesmateriaal [Europe@school - Actieve lessen over de Europese Unie](#) vindt u een spel over "de EU in ons dagelijks leven" met enkele concrete voorbeelden van EU-wetgeving. *(20 minuten)*
- ▶ De website [Wat Europa voor mij doet](#) bevat een reeks korte teksten met voorbeelden van maatregelen van de EU. De teksten zijn ingedeeld volgens drie rubrieken: "in mijn regio", "in mijn leven" en "in detail" (specifieke achtergrondnota's over EU-beleid). *(15-60 minuten)*

QUIZ

1. De EU wil klimaatneutraal worden vóór:

- a. 2030
- b. 2050
- c. 2040
- d. Geen van bovenstaande

2. Als ik reis binnen de EU, kan ik:

- a. mijn telefoon gebruiken zonder extra kosten te betalen
- b. medische zorg krijgen onder dezelfde voorwaarden als lokale inwoners
- c. als ik 18 ben, kans maken op een gratis reispas en lokale kortingen
- d. al het bovenstaande

3. Twee van de vier uitspraken over het Erasmus+- programma zijn correct

- a. het helpt jongeren om in hun eigen land te studeren
- b. alleen universiteitsstudenten kunnen hieraan deelnemen, het programma omvat geen andere leermethoden
- c. het biedt mogelijkheden voor partnerschappen tussen scholen, universiteiten en organisaties uit andere EU-landen
- d. het heeft betrekking op gebieden als sociale zorg, milieu, cultuur, jeugd, sport en ontwikkelingssamenwerking

MODULE 4

WAT IS DE ROL VAN HET EUROPEES PARLEMENT?

Virtueel rollenspel

Het Europees Parlement is de enige EU-instelling die rechtstreeks wordt gekozen. Om de vijf jaar kiezen **450 miljoen Europeanen** de leden van het Europees Parlement die hen zullen vertegenwoordigen. Dat doen ze door namens hen te debatteren en nieuwe wetten uit te werken en goed te keuren over thema's die een belangrijke rol spelen in het dagelijks leven. Het Parlement:

- ▶ verdedigt de vrijheid, gelijkheid en de rechtsstaat in de hele EU;
- ▶ zet zich in voor de democratie, eerlijke verkiezingen en de eerbiediging van de mensenrechten in de wereld;
- ▶ kiest de voorzitter van de Europese Commissie en ziet erop toe dat de EU-instellingen hun taken naar behoren uitvoeren;
- ▶ controleert hoe de middelen van de EU wordt ingezet door samen met de EU-lidstaten te beslissen over de EU-begroting;
- ▶ houdt toezicht op het gebruik van de EU-middelen door de uitgaven te controleren van de Europese Commissie en de andere EU-instellingen.

Het Europees Parlement is de link tussen de burgers en de beslissingen die van belang zijn. Het geeft vorm aan de Europese Unie van vandaag en morgen. Jongeren moeten hun stem gebruiken om de visie te kiezen die het best aansluit bij hun verwachtingen voor de toekomst.

Het Europees Parlement heeft gaandeweg meer bevoegdheden gekregen door opeenvolgende wijzigingen van de Europese verdragen. In 2024 krijgt een nieuwe generatie jongeren de kans om te beslissen wie hen in het Europees Parlement zal vertegenwoordigen. Hun grootouders hebben deze kans nooit gehad, gezien de rechtstreekse verkiezingen voor het Parlement pas in 1979 werden ingevoerd. **In 2024 zullen de Europese burgers 720 leden kiezen. Elk EU-land zal door minimaal 6 en maximaal 96 leden worden vertegenwoordigd.** Leden uit verschillende landen en politieke partijen die dezelfde doelen en een gemeenschappelijke visie op Europa hebben, zitten samen in fracties.

De werkzaamheden van het Europees Parlement vinden maandelijks plaats, zowel in Brussel als in Straatsburg. Wetgevingsvoorstellen van de Europese Commissie worden eerst besproken in een van de **twintig parlementaire commissies in Brussel**. Elke parlementaire commissie legt zich toe op een of meerdere onderwerpen en beleidsterreinen en bestaat uit een klein aantal Parlementsleden. Deze leden buigen zich over de voorstellen van de Europese Commissie, brengen eventueel wijzigingen of amendementen aan en stemmen hierover. De geamendeerde voorstellen worden vervolgens nogmaals besproken en gewijzigd tijdens de **plenaire vergadering in Straatsburg** waarbij alle Parlementsleden aanwezig zijn. In deze voltallige vergadering wordt er ook opnieuw over de voorstellen gestemd.

Bij de uitoefening van hun taken moeten de Parlementsleden zich houden aan een gedragscode waarin staat dat zij zich moeten laten leiden door de principes van belangeloosheid, integriteit, transparantie, toewijding, eerlijkheid, verantwoordelijkheid en respect voor de waardigheid en het aanzien van het Europees Parlement. De gedragscode werd in 2023 aangescherpt.

Word een Europarlementariër

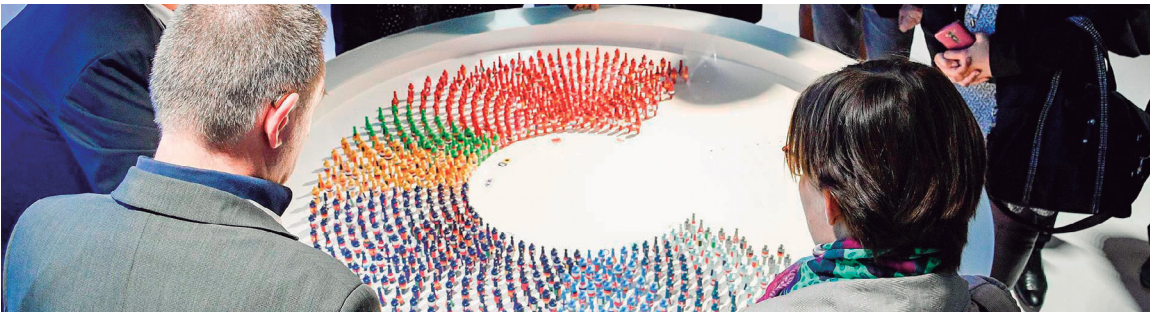
VRAGEN

- ▶ De leden van het Europees Parlement zijn net als wij EU-burgers die zich inzetten om vorm te geven aan de Europese Unie van morgen. Hoeveel Europese Parlementsleden heeft ons land? Over welke positieve eigenschappen moeten deze leden beschikken als ze jou vertegenwoordigen?
- ▶ De leden van het Europees Parlement zitten samen in fracties. Wat zijn deze fracties en hoe verschillen ze van elkaar (bijvoorbeeld wat betreft ideeën)?
- ▶ Hoe werken de Parlementsleden? Hoe verdiepen ze zich in alle onderwerpen waarover ze moeten debatteren en stemmen?

LEERMIDDELEN:

- ▶ In de [reeks animatievideo's rond het thema "Hoe werkt het"](#) worden antwoorden gegeven op vragen over de werking van de EU, bijvoorbeeld "Welke bevoegdheden heeft de EU?", "Wat doet de voorzitter van het Europees Parlement?" of "Wat is het debat van de Staat van de Europese Unie?". (maximaal 1 minuut)
- ▶ [Word een Europarlementariër](#) is een virtualreality-ervaring waarin jongeren in de schoenen van een Europees Parlements lid kunnen gaan staan. Ze kunnen een kantoor verkennen en op het einde zelf hun stem uitbrengen in de plenaire vergadering. (10 minuten)
- ▶ [Ervaar het Parlement in 360°](#) is een virtuele rondleiding door de gebouwen van het Parlement in Brussel en Straatsburg, waarbij jongeren de kans krijgen om Europese Parlementsleden te ontmoeten en een beter beeld te krijgen van hun manier van werken. (20 minuten)
- ▶ De [e-learningcursus op samen.eu](#) "Wat is het Europees Parlement en hoe werkt het?" bevat informatie in een notendop over het Europees Parlement en verduidelijkt hoe het besluitvormingsproces in zijn werk gaat. (35 minuten)
- ▶ De infografiek [Tijdslijn: Europees Parlement van vroeger tot nu](#) toont hoe het Parlement stapsgewijs is geëvolueerd naar een toonaangevende speler in het EU-besluitvormingsproces. De verschillende Europese verdragen en belangrijke historische gebeurtenissen worden toegelicht. (15-30 minuten)
- ▶ [Het virtueel rollenspel](#) is ontworpen voor groepen van 12 tot 40 spelers. Tijdens het spel kunnen jongeren in de huid kruipen van een Parlements lid en samen het hele wetgevingsproces doorlopen. Zo ondervinden ze in de praktijk hoe je als Parlements lid moet samenwerken en compromissen moet sluiten. (90 minuten)
- ▶ Het lesmateriaal [Europe@school – Actieve lessen over de Europese Unie](#) bevat ook een traditioneel rollenspel waarmee u het klaslokaal kunt omvormen tot een echt Europees Parlement. (60-120 minuten)
- ▶ De website van het Europees Parlement bevat een aantal [hulpmiddelen om de resultaten van de verschillende Europese verkiezingen sinds 1979 te vergelijken](#). De jongeren kunnen hier gegevens downloaden en samen een meerderheid in het Parlement proberen te vormen zodra de uitslag van de volgende verkiezingen bekend is.
- ▶ Het [Huis van de Europese geschiedenis](#) heeft een reeks leermiddelen ontwikkeld met als doel te informeren, te doen reflecteren over, vraagtekens te plaatsen bij en zich te verdiepen in de invloed van geschiedenis op onze moderne wereld.

European Parliament Ambassador School-programma (EPAS)

QUIZ

1. **De volgende vier steden zijn allemaal zetels van Europese instellingen, maar slechts één is de officiële zetel van het Europees Parlement:**
  - a. Brussel, België
  - b. Straatsburg, Frankrijk
  - c. Luxemburg, Luxemburg
  - d. Frankfurt, Duitsland

2. **Hoeveel Europese Parlementsleden worden in 2024 gekozen?**
  - a. 705
  - b. 751
  - c. 720
  - d. geen van bovenstaande

3. **Wat zijn de taken van het Europees Parlement?**
  - a. het kiest de voorzitter van de Europese Commissie
  - b. het werkt wetgeving uit en keurt deze goed
  - c. het beslist over de EU-begroting
  - d. al het bovenstaande

MODULE 5

ACTIEF EUROPEES BURGERSCHAP

EYE

Europese verkiezingen 2024

Stemmen bij de volgende Europese verkiezingen van 6 tot en met 9 juni kan de eerste stap zijn voor jongeren om een actieve Europese burger te worden. Om zich voor te bereiden op de verkiezingen, kunnen jongeren:

- ▶ de [website over de Europese verkiezingen](#) bezoeken. Hierop vinden ze informatie over de data en de manieren waarop er in elk land kan worden gestemd. Daarnaast kunnen ze zich aanmelden om [een stemherinnering te ontvangen](#) zodat ze niet vergeten te gaan stemmen.
- ▶ lid worden van de [samen.eu](#)-community en toegang krijgen tot:
  - informatie over de Europese verkiezingen en ideeën om anderen te overhalen ook te gaan stemmen;
  - een lijst van activiteiten en evenementen waaraan zij kunnen deelnemen; en
  - leermiddelen en tips om informatie over de verkiezingen te verspreiden onder familie, vrienden en collega's.

Mogelijkheden voor jongeren in de EU om hun betrokkenheid te vergroten

Democratische betrokkenheid is niet alleen deelnemen aan de verkiezingen. Het is ook interesse tonen voor het besluitvormingsproces tijdens de volledige periode waarin de gekozen politici je vertegenwoordigen. Het komt erop aan voldoende te begrijpen **wat er op het spel staat** om zo weloverwogen beslissingen te kunnen nemen. Het gaat erom je stem te laten horen, ook buiten de verkiezingen. **Aandacht vragen** voor en het **bewustzijn helpen vergroten** over onderwerpen die belangrijk zijn voor onze toekomst.

Er zijn verschillende manieren waarop jongeren hun ideeën kunnen delen en bijdragen aan de discussies over de toekomst van Europa.

1. Het [EYE](#) (European Youth Event) is het jongerenevenement van de EU dat online en in het Europees Parlement in Straatsburg plaatsvindt. Tijdens dit evenement **komen duizenden jongeren (16 tot 30 jaar) samen om hun ideeën over de toekomst van Europa uit te werken en met anderen te delen**. Dit doen ze door ideeën uit te wisselen, elkaar te inspireren en in discussie te gaan met deskundigen, activisten, influencers en beleidsmakers. De jongeren kunnen hun ideeën indienen tijdens het evenement en via de website [youthideas.eu](#). Daarna worden de ideeën gebundeld in het Youth Ideas-verslag, dat wordt verspreid onder alle leden van het Europees Parlement. Sommige deelnemers mogen vervolgens de meest inspirerende ideeën verder uitwerken en deze rechtstreeks aan de Parlementsleden presenteren tijdens de EYE-hoorzitting.

2. In het kader van het [Euroscola-programma](#) komen scholieren van ten minste 14 jaar uit de 27 EU-landen, kandidaat-lidstaten en het Verenigd Koninkrijk bijeen in Straatsburg, waar ze met elkaar **in debat gaan, standpunten innemen, onderhandelingen voeren, wijzigingsvoorstellen doen, stemmen en uiteindelijk een resolutie aannemen over een echt Europees onderwerp**. Op deze manier krijgen de scholieren de kans om bij te leren over de werking van de Europese instellingen, te discussiëren over democratie, grondrechten en Europese waarden en om hun mening te geven over besluiten die op EU-niveau worden genomen.
3. Naast het EYE-evenement en het Euroscola-programma zijn er binnen het [jongerenaanbod van het Europees Parlement](#) nog heel wat andere mogelijkheden om in actie te komen. Meer informatie hierover is te vinden op de Youth Hub. De Youth Hub is helemaal op maat van jongeren gemaakt. Met behulp van filters kunnen gebruikers gericht zoeken naar de gewenste ervaring: **van leren en ontdekken tot netwerken en debatteren**.
4. Aangezien de Europese Commissie de enige EU-instelling is die nieuwe wetten kan voorstellen aan het Europees Parlement en de regeringen van de lidstaten, **vraagt zij regelmatig naar de mening van burgers en belanghebbende partijen bij de ontwikkeling van beleid en wetgeving**. Hiervoor gebruikt zij de website [Geef uw mening](#).
5. Via het [Europees burgerinitiatief](#) kunnen burgers ook de Commissie oproepen om een nieuw wetsvoorstel in te dienen. Zodra er voor een initiatief **één miljoen handtekeningen** zijn verzameld, mogen de initiatiefnemers hun idee presenteren tijdens een openbare hoorzitting in het Europees Parlement. De Commissie zal dan beslissen over eventuele maatregelen.
6. Zodra een bepaalde Europese wet is ingevoerd, kunnen burgers ook **een verzoekschrift indienen bij het Europees Parlement** om een beoordeling te vragen van de manier waarop die wet in de praktijk wordt uitgevoerd. Het doel van zo'n beoordeling is ook om na te gaan in hoeverre de Europese instellingen inspelen op de zorgen van burgers. Burgers kunnen een verzoekschrift indienen via het [verzoekschriftenportaal van het Parlement](#) of op papier.
7. Jongeren kunnen ook deelnemen aan de [EU-jongerendialoog](#), het duurzame overleg tussen jongeren en beleidsmakers in het kader van de **EU-strategie voor jongeren**. Tot 2027 zal deze strategie gericht zijn op de drie kernacties **betrekken, verbinden en versterken**. Om mee te doen kunnen jongeren contact opnemen met de [nationale werkgroep](#) van hun land. Misschien komt hun idee wel aan bod in een van de volgende resoluties van de Raad van de Europese Unie (die de regeringen van de EU-landen vertegenwoordigt).

RICHTVRAGEN

- ▶ Je hebt een idee voor een nieuw beleid of een maatregel op EU-niveau. Hoe kan je dit idee presenteren bij de EU?
- ▶ Je vindt dat de Europese wetgeving ongeschikt is of niet goed wordt uitgevoerd. Met wie kan je contact opnemen om je bezorgdheid te uiten?
- ▶ Je zoekt naar manieren om betrokken te worden bij het werk van het Europees Parlement en om je blijvend in te zetten voor de democratie. Welke mogelijkheden biedt het Parlement jongeren op dit vlak?

LEERMIDDELEN:

- ▶ In de [reeks animatievideo's "Hoe werkt het"](#) worden antwoorden gegeven op vragen over de EU, bijvoorbeeld "Hoe kan uw stem gehoord worden?" of "Hoe geeft u de EU-instellingen vorm?" (*maximaal 1 minuut*)
- ▶ Op de website van de [Youth Hub](#) krijgt u een overzicht van het volledige jongerenaanbod van het Europees Parlement.
- ▶ Toolkit voor scholen [EU-democratie in actie](#) bevat vier interactieve lessen over democratie in de EU en het Europees burgerinitiatief om scholieren aan te moedigen zich actief in te zetten voor Europese thema's.
- ▶ De [Europese Jongerensite](#) biedt informatie over mogelijkheden en initiatieven voor jongeren op Europees en nationaal niveau om te studeren en te werken in Europa.

Euroscola

QUIZ

1. Op het platform samen.eu kan je:

- a. zoeken naar stages en banen
- b. evenementen en opleidingen zoeken om je in te zetten voor de Europese democratie
- c. op zoek gaan naar financiële steun voor projecten onder leiding van jongeren
- d. elkaar ontmoeten en contacten leggen in tijden van pandemie

2. Het petitierecht biedt EU-burgers en -inwoners de mogelijkheid om:

- a. een klacht in te dienen of iets te melden in verband met de toepassing van het EU-recht
- b. het Europees Parlement te verzoeken om een standpunt in te nemen over een specifieke kwestie
- c. actief deel te nemen aan het debat over hun verzoekschrift in de bevoegde parlementaire commissie
- d. al het bovenstaande

3. Jonge Europese burgers kunnen:

- a. de Europese Commissie oproepen om nieuwe wetgeving voor te stellen
- b. hun mening geven over geplande Europese wetgeving
- c. hun ideeën voor de toekomst van Europa delen met de leden van het Europees Parlement
- d. al het bovenstaande

MODULE 6

JONGEREN IN ACTIE

Europese Karel de Grote-prijs voor jongeren

Het doel van de laatste module is jongeren ideeën te geven over **hoe ze in actie kunnen komen** en een eerste stap kunnen zetten in de richting van actief burgerschap, zodat ze hun steentje kunnen bijdragen aan de verandering die zij willen zien.

De onderstaande ideeën zijn opgesplitst in vijf rubrieken, afhankelijk van de tijd die jongeren aan hun actie willen besteden: 5, 15, 30, 60 minuten of meer.

Local EYES

5 minuten tijd

- ▶ **het Europees Parlement volgen op hun favoriete socialmediakanaal.** Het Europees Parlement is aanwezig op Facebook, Flickr, Instagram, LinkedIn, Reddit, Spotify, X en YouTube;
- ▶ **de posts van het Parlement retweeten, in hun verhaal delen, liken of een comment achterlaten.** Door berichten te delen met hun netwerk, kunnen jongeren hun vrienden en netwerk informeren over de activiteiten van het Parlement en hen helpen om een weloverwogen stem uit te brengen bij de Europese verkiezingen van 2024;
- ▶ **een verhaal/post maken over de Europese verkiezingen van 2024 met een oproep om te gaan stemmen.** Het kan gaan om een simpele aankondiging dat er van 6 tot en met 9 juni Europese verkiezingen plaatsvinden, of de jongeren kunnen dieper ingaan op een specifiek thema, waarvoor de EU zich de komende vijf jaar moet (blijven) inzetten;
- ▶ **zich aanmelden op de website van de verkiezingen** zodat ze een herinnering ontvangen om te gaan stemmen en niet vergeten hun stem te gebruiken;

- ▶ **lid worden van de [samen.eu-community](#)** en drie mensen die ze kennen uitnodigen om hetzelfde te doen;
- ▶ **de Europese vlag uithangen** op een zichtbare plek;
- ▶ hun school vragen om **[verkiezingsposters op te hangen](#)**.

samen.eu

15 minuten tijd

- ▶ een **crisisinterventie** organiseren in een andere klas. De jongeren kunnen een kwartier in een andere klas gaan vertellen over de Europese verkiezingen en de anderen aan de hand van twee à drie redenen proberen te overhalen om te gaan stemmen en/of hun vrienden en familie aan te moedigen om hun stem uit te brengen. De interventie moet natuurlijk vooraf worden besproken met de leraar wiens les kort wordt onderbroken, maar door het verrassingselement zal zo'n interventie meer indruk maken.
- ▶ **hun kennis testen met een onlinequiz** over het Parlement:
  - Het lesmateriaal [Europe@school - Actieve lessen over de Europese Unie](#) bevat een onlinequiz met twaalf meerkeuzevragen (2020).
  - [Wat weet jij over de interne markt? \(2022\)](#)
  - [Wat weet jij over mensenrechten in de EU? \(2020\)](#)
- ▶ zelf een quiz maken over de EU op hun favoriete onlineplatform. Deze kunnen ze naar hun vrienden en familie sturen met de hashtag **#EUelections2024** om hun kennis over de EU te testen. Aan het einde van de quiz kunnen ze ook een oproep toevoegen om te gaan stemmen.

30 minuten tijd

- ▶ **een keer per week** [het nieuws lezen op de website van het Europees Parlement](#) om te weten **wat er die week op de agenda staat**. Selecteer één onderwerp en ga daar in de les dieper op in. Laat hen het onderwerp uitleggen aan vrienden of familie.
- ▶ **een kijkje nemen op de website van de leden van het Europees Parlement** in hun regio om te ontdekken waar ze de afgelopen week aan gewerkt hebben. Als de jongeren vragen hebben over hun activiteiten, laat hen dan een e-mail sturen.

Minstens één uur tijd

- ▶ Als de jongeren maatschappelijke organisaties, online-influencers of privé-organisaties kennen die kunnen helpen bij de officiële Europese verkiezingscampagne van 2024, kunnen ze:
  - contact met hen opnemen om te vragen of zij geïnteresseerd zijn in een bijdrage aan de verdediging van de Europese democratie;
  - hen uitnodigen om lid te worden van [samen.eu](#);
  - contact opnemen met het Europees Parlement via youth@europarl.europa.eu.
- ▶ Als de jongeren in Brussel zijn, kunnen ze **een bezoek brengen aan de Info Hub van het Europees Parlement**. De Info Hub beschikt over een breed scala aan materiaal en interactieve activiteiten om de nieuwsgierigheid van bezoekers te wekken: van vrij toegankelijk onderzoeksmateriaal tot op maat gesneden infosessies, lezingen en evenementen rond actuele thema's, en een gloednieuwe virtualreality-ervaring rond de verkiezingen om burgers te helpen zich zo goed mogelijk te informeren met behulp van het platform "Wat Europa voor mij doet".

- ▶ U kunt met uw school ook een **onlinepresentatie voor jongeren aanvragen** om uw groep jongeren te informeren over de invloed, de rol en de activiteiten van het Europees Parlement. Een medewerker van het Europees Parlement geeft dan een onlinepresentatie van een uur, gevolgd door een vraag- en antwoordsessie die is afgestemd op de interesses van uw groep.

Het Europees Parlement bezoeken

Activiteiten voor een of meerdere dagen

Het Europees Parlement bezoeken. Er is een uitgebreid aanbod voor bezoekers dat gratis en in sommige gevallen zelfs elke dag van de week toegankelijk is.

In Brussel en Straatsburg:

- ▶ **De gebouwen van het Europees Parlement bezoeken.** Geïnteresseerden kunnen individuele of groepsbezoeken reserveren op de website [visitEP](#). Het bezoek aan de grote vergaderzaal – het hart van de Europese democratie – laat vaak een diepe indruk achter! Er kan een presentatie van 1 uur geboekt worden in alle 24 officiële talen waarna de bezoekers vragen kunnen stellen aan een professionele spreker. Dit is een unieke kans voor jongeren om dichterbij het Europese besluitvormingsproces te komen.
- ▶ **Het Parlamentarium bezoeken**, een interactief en modern museum over de Europese democratie dat geschikt is voor alle leeftijden. Al meer dan 2 miljoen mensen hebben het Parlamentarium bezocht!

In Brussel en online:

- ▶ **Het Huis van de Europese geschiedenis in Brussel bezoeken**, dat bezoekers meeneemt op een reis door het verleden van Europa. Hoe zijn we hier beland? Wat betekende het allemaal? Bezoekers uit het buitenland kunnen het museum ook gratis online bezoeken dankzij de [virtuele rondleiding](#)

In de hele Europese Unie:

- ▶ Als de jongeren niet naar Brussel of Straatsburg kunnen komen, kunnen ze in plaats daarvan het dichtstbijzijnde [Europa Experience-centrum](#) bezoeken. **De Europa Experience-centra zijn multimediaruimtes** met interactieve tools die bezoekers een fascinerend en direct inzicht bieden in de manier waarop het Europees Parlement zich inzet om de belangrijkste uitdagingen van vandaag aan te pakken.
- ▶ **De liaisonbureaus van het Europees Parlement (EPLO's)** in uw land werken nauw samen met de onderwijsgemeenschap. Zij organiseren ook het **European Parliament Ambassador School-programma (EPAS)** dat gericht is op het secundair onderwijs.

Met deze educatieve toolkit willen we eenvoudig toegang bieden tot leermiddelen die kunnen worden gebruikt om jongeren te informeren over de voordelen van de Europese Unie, de rol van het Europees Parlement en het belang van stemmen.

De leermiddelen zijn vrij te combineren om jongeren de kans te geven om hun mening te uiten, met ideeën te komen of een vraag te stellen over de Europese verkiezingen.

Meld u nu aan voor een stemherinnering zodat u niet vergeet uw stem te gebruiken.

**Europees
Parlement**